

Sygn. akt I C 134/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2023 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący sędzia (del.) Marcin Polit

Protokolant stażysta Dominika Głębocka

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2023 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa T. L.

przeciwko Skarbowi Państwa - Komendantowi Głównemu Policji

o zapłatę

zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Komendanta Głównego Policji w W. na rzecz powoda T. L. kwotę 2 961 021,52 zł (dwa miliony dziewięćset sześćdziesiąt jeden tysięcy dwadzieścia jeden złotych i pięćdziesiąt dwa grosze) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

od kwoty 1 079 387,53 zł (milion siedemdziesiąt dziewięć tysięcy trzysta osiemdziesiąt siedem złotych i pięćdziesiąt trzy grosze) od dnia 6 czerwca 2019 roku do dnia zapłaty,

od kwoty 1 881 633,99 zł (milion osiemset osiemdziesiąt jeden tysięcy sześćset trzydzieści trzy złote i dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 8 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty;

oddala powództwo w pozostałej części;

zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Komendanta Głównego Policji w W. na rzecz powoda T. L. kwotę 35 817 (trzydzieści pięć tysięcy osiemset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 10 800 (dziesięć tysięcy osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 134/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 sierpnia 2019 roku (data prezentaty – k. 4) powód T. L. wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa – Komendanta Głównego Policji w W. kwoty 1 079 387,53 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 czerwca 2019 roku do dnia zapłaty. Swoje roszczenie powód wywodzi z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości budynkowej położonej w W., w dzielnicy(...), przy ul. (...), obejmującej działki o nr ew. (...) o łącznej pow. 921 m⁽²⁾ z obrębem (...), dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie prowadzi księgę wieczystą nr (...), za okres od dnia 19 sierpnia 2009 roku do dnia 5 grudnia 2013 roku, które przysługuje mu jako następcy prawnemu Z. Ś.. Nieruchomość gruntowa stanowi własność Skarbu Państwa, zaś powód na skutek dziedziczenia jest obecnie współwłaścicielem 1/2 części nieruchomości budynkowej o nazwie „(...)”. Nadto powód podniósł, że zapadło prawomocne rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego w Warszawie w postaci wyroku z dnia 25 lipca 2017 roku w sprawie o sygn. I ACa 299/16 (sygn. akt I instancji w sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Warszawie – XXIV C 25/11) dotyczącej roszczenia dochodzonego przez pozostałych spadkobierców Z. Ś. (pierwotnie

I. S. – ciotkę powoda, a po jej śmierci B. O., M. R. (1) i M. R. (2) – kuzynów powoda) – wyrok ten potwierdził zasadność dochodzonego roszczenia (pozew – kk. 4-6v.).

Pismem z dnia 26 października 2020 roku (data stempla pocztowego – k. 64) pozwany Skarbu Państwa – Komendanta Głównego Policji zastępowany przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej wniósł o skierowanie sprawy do mediacji (wniosek – kk. 61-62).

W dniu 19 listopada 2020 roku (data stempla pocztowego – k. 77) pozwany wniósł odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany podnosił, że wstępny powoda Z. Ś. nie posiadał przedmiotowej nieruchomości budynkowej, a jedynie rozpoczął na nieruchomości gruntowej roboty budowlane. Powód w ocenie pozwanego nie wykazał, by na przedmiotowej nieruchomości w chwili przejścia jej własności na rzecz Gminy posadowiony był budynek w rozumieniu art. 5 dekretu z dnia 26 października 1945 roku o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...)W.– przedmiotowa nieruchomość nie była jeszcze zabudowana, gdyż budynek nie istniał w momencie wejścia w życie dekretu. Nadto podniósł zarzut przedawnienia roszczenia (odpowiedź na pozew – kk. 67-75).

Postanowieniem z dnia 4 marca 2021 roku tut. Sąd skierował sprawę do mediacji (k. 79).

Pismem datowanym na dzień 30 marca 2021 roku, a wniesionym w dniu 7 kwietnia 2021 roku, powód oświadczył, że zmienia powództwo w ten sposób, że dodatkowo wnosi o obciążenie pozwanego kosztami zastępstwa procesowego, a ponadto złożył replikę na odpowiedź na pozew (pismo – kk. 86-91).

Pismem wniesionym w dniu 8 grudnia 2021 roku (data stempla pocztowego – k. 122) powód oświadczył, że zmienia powództwo i obecnie domaga się zapłaty kwoty 2 969 945,42 zł, w tym:

1 079 387,53 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 czerwca 2019 roku do dnia zapłaty;

1 890 557,89 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty.

Powód domagał się także zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powód wskazał, że rozszerza powództwo z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości o okres od dnia 1 lipca 2002 roku do dnia 18 sierpnia 2009 roku (pismo – k. 120-120v.).

W piśmie z dnia 17 stycznia 2022 roku, a następnie również pismem z dnia 16 listopada 2022 roku pozwany podtrzymał swoje dotychczasowe wnioski, zarzuty i twierdzenia i wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany w szczególności zakwestionował prawdziwość podpisu złożonego przez Z. Ś. pod wnioskiem o przyznanie prawa własności czasowej przedmiotowej nieruchomości. Wnosił również o zawieszenie postępowania (pismo z 17.01.2022r. – kk. 123-127; pismo z 16.11.2022r. – kk. 133-143).

Uгода w sprawie, na skutek prowadzonych rozmów w ramach postępowania mediacyjnego, nie została zawarta (protokół – k. 220). Stanowiska stron do czasu zamknięcia rozprawy nie uległy zmianie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Nieruchomość położona w W. przy ul. (...) o numerze hipotecznym (...) została objęta działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 roku o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...) W.. W dacie wejścia w życie dekretu tj. w dniu 21 listopada 1946 roku, na nieruchomości znajdował się budynek w stanie surowym. Był to budynek pięciokondygnacyjny, bez ścian zewnętrznych i działowych, bez instalacji i bez dachu. Prawo własności nieruchomości przysługiwało Z. Ś., zaś z dniem wejścia w życie dekretu, to prawo własności przeszło na rzecz Gminy (...) W. a następnie na mocy art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 1950 r o terenowych organach jednolitej władzy państwowej stało się własnością Skarbu Państwa (akta XXIV C 25/11: zaświadczenie – k. 160, zaświadczenie – k. 76; wezwanie do dokonania naprawy – k. 10, orzeczenie – k. 13).

W dniu 24 lipca 1947 roku Wydział Inspekcji Budowlanej wezwał Z. Ś. do dokonania naprawy budowli do dnia 1 października 1948 roku (skoroszyt dot. nieruchomości przy ul. (...) – k. 5).

W dniu 24 września 1947 roku odebrano Z. Ś. prawo do przeprowadzenia naprawy budynku, zaś w dniu 25 września 1947 roku budynek przydzielono do naprawy Ministerstwu Bezpieczeństwa Publicznego (skoroszyt dot. nieruchomości przy ul. (...): dokumenty – k. 10 i 12).

Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego dokonało wykończenia budynku. Wykończenie polegało na wymurowaniu ścian zewnętrznych i działowych, reperacji stropów, wykonaniu dachu, tynków zewnętrznych, instalacji, stolarki, podłóg, oszklenia, robót malarskich i tynkarskich. Budynek został wykończony w 81,55 %. Wykończenie miało charakter nowej budowy. Z dniem 16 sierpnia 1948 roku, tj. z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rady Narodowej Zarządu Miejskiego (...) W., grunt pod budynkiem został objęty w posiadanie przez Gminę (...) W.. Na podstawie art. 3 dekretu z dnia 25 października 1948 roku w sprawie zmiany dekretu o rozbiórce, użytkowanie domu powierzono Ministerstwu Bezpieczeństwa Publicznego. do dnia 13 października 1989 roku (orzeczenie Prezydium Rady Narodowej w (...) W. – Wydziału Inspekcji Budowlanej z dnia 31 marca 1951 roku – k. 76).

Wnioskiem datowanym na dzień 11 lutego 1949 roku (a który wpłynął do Zarządu Miejskiego w(...) W. w dniu 16 lutego 1949 roku) Z. Ś. wniósł o przyznanie mu prawa własności czasowej do przedmiotowej nieruchomości za czynszem symbolicznym, na podstawie art. 7 ww. dekretu (skoroszyt dot. nieruchomości przy ul. (...): wniosek – k. 4).

Wniosek ten do chwili obecnej nie został rozpoznany, zaś postępowanie administracyjne jest w toku (okoliczność niesporna).

Budynek pozostawał nieprzerwanie we władaniu Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego a następnie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i był wykorzystywany na cele hotelowe (akta MSW: dokumenty i wypisy z rejestru gruntów – kk. 1-9).

Na podstawie art. 80 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 roku o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości, prawo użytkowania gruntu przysługujące Ministrowi Spraw Wewnętrznych zostało przekształcone w prawo zarządu. Decyzją nr (...) z dnia 6 września 1990 roku Minister Spraw Wewnętrznych przekazał obiekt przy ul. (...) Komendzie Głównej Policji (akta XXIV C 25/11: decyzja – k. 971).

W 1995 roku Komenda Główna Policji wystąpiła o ustanowienie trwałego zarządu nieruchomości. W grudniu 1999 roku Minister Spraw Wewnętrznych zawiesił postępowanie w sprawie ustanowienia trwałego zarządu nieruchomością na rzecz Komendy Głównej Policji z uwagi na roszczenia byłych właścicieli (akta MSW: postanowienie – k. 17).

Na podstawie decyzji Komendanta Głównego Policji z dniem 1 stycznia 2001 utworzono Gospodarstwo Pomocnicze KGP (...) z siedzibą przy ul (...), w którym świadczone były usługi hotelarskie (akta XXIV C 25/11: decyzja – k. 1013-1026).

W dniu 15 grudnia 2008 roku I. S. złożyła do sądu pozew o wydanie nieruchomości budynkowej, który został doręczony pozwanemu Skarbowi Państwa w dniu 3 marca 2009 roku (akta XXIV C 25/11 – k. 33).

Decyzją nr (...) z dnia 2 kwietnia 2013 roku Minister Skarbu Państwa oddał Komendzie Głównej Policji zabudowaną nieruchomość w trwały zarząd z uzasadnieniem, że budynek znajdujący się na nieruchomości, naprawiany w latach 1947-1949 przez ówczesne Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, pozostaje nieprzerwanie w posiadaniu jednostek organizacyjnych resortu właściwego do spraw wewnętrznych, zaś od 1990 roku w posiadaniu Komendy Głównej Policji (akta XXIV C 25/11: decyzja – k. 978).

Decyzją nr (...) z dnia 26 sierpnia 2013 roku Minister Skarbu Państwa wyraził zgodę na oddanie w użyczenie nieruchomości zabudowanej budynkiem hotelu (...) na rzecz instytucji gospodarki budżetowej „(...)” (dalej (...)) z siedzibą w W. (akta XXIV C 25/11: decyzja – k. 980).

W dniu 5 grudnia 2013 Skarb Państwa – KGP i (...) z siedzibą przy ul (...) w W. zawarły umowę użyczenia zabudowanej budynkiem hotelu (...) nieruchomości (akta XXIV C 25/11: umowa – k. 986, k. 1012; wyrażenie zgody – k. 1005).

(...) został utworzony zarządzeniem nr 41 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 listopada 2010 roku wydanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2008 – przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, poprzez przekształcenie wymienionych w zarządzeniu gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych w instytucję gospodarki budżetowej. Jednym z wymienionych w zarządzeniu gospodarstw pomocniczych było gospodarstwo Komendy Głównej Policji pod nazwą (...) w W.. (...) Centrum Usług (...) przejęła przysługujące gospodarstwu pomocniczemu należności, uprawnienia, obowiązki, środki pieniężne i rzeczowe składniki majątkowe inne niż nieruchomości oraz wstąpiła w prawa i obowiązki tych jednostek, wynikające z formy przejęcia (akta XXIV C 25/11: zarządzenie – k. 677-679).

W dniu 16 listopada 2010 roku Komendant Główny Policji nadał (...) statut, zgodnie z treścią którego na własność (...) miała zostać przekazana nieruchomość gospodarstwa pomocniczego KGP pod nazwą (...) w W.. (...) został wpisany do KRS w dniu 8 listopada 2012 roku (akta XXIV C 25/11: zarządzenie – k. 680, statut – k. 681-692, KRS – k. 671).

Z. Ś. zmarł w dniu 30 czerwca 1954 roku. Spadek po nim nabyły córki Z. G. z domu Ś. i A. Ś. z domu Ś. po 1/2 (akta Ns II 291/54: postanowienie – k. 13).

Z. G. zmarła w dniu 26 listopada 1977 roku. Spadek po niej nabyły córki: M. T., I. S. i E. L. w częściach po 1/3 (akta XXIV C 25/11: postanowienie – k. 427).

M. T. zmarła w dniu 13 stycznia 2009 roku. Spadek po niej nabyły siostry: E. L. i I. S. w częściach po 1/2 (akta XXIV C 25/11: akt poświadczenia dziedziczenia – k. 220).

A. Ś. zmarła w dniu 1 stycznia 1995 roku. Spadek po niej w całości odziedziczyła siostrzenica M. T. (akta XXIV C 25/11: postanowienie – k. 429).

I. S. zmarła w dniu 31 lipca 2010 roku. Spadek po niej nabyli: B. O. w 1/2 części, zaś M. R. (1) i M. R. (2) w częściach po 1/4 (akta XXIV C 25/11: akt zgonu – k. 360, akt poświadczenia dziedziczenia – k. 375).

E. L. złożyła do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie w dniu 16 lipca 2012 roku wniosek o zawezwanie do próby ugodowej przeciwko Skarbowi Państwa – Ministrowi Spraw Wewnętrznych. Sprawa była prowadzona w tym sądzie pod sygn. I Co 1874/12. Do zawarcia ugody nie doszło (wniosek – kk. 188-192; protokół z 23.10.2012r. – k. 187).

B. O., M. R. (1), M. R. (2), T. L. i M. L. złożyli do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie wniosek o zawezwanie do próby ugodowej przeciwko Skarbowi Państwa – Komendantowi Głównemu Policji oraz Skarbowi Państwa – Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji. Sprawa była prowadzona w tym sądzie pod sygn. I Co 1740/15. Do zawarcia ugody nie doszło (wniosek – kk. 194-201; protokół z 3.12.2015r. – k. 193).

E. L. zmarła w dniu 24 marca 2015 roku. Spadek po niej z mocy ustawy nabyli w 1/2 części mąż M. L. i syn T. L., również w 1/2 części (akt poświadczenia dziedziczenia – kk. 19-20).

M. L. zmarł w dniu 22 czerwca 2016 roku. Spadek po nim nabył z mocy ustawy, z dobrodziejstwem inwentarza, syn T. L.. Tym samym T. L., na skutek dziedziczenia, jest współwłaścicielem budynku położonego w W. przy ul. (...) w udziale 1/2 (akt poświadczenia dziedziczenia – kk. 17-18).

Pismem z dnia 10 maja 2019 roku pełnomocnik T. L. wezwał Komendanta Głównego Policji do zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres od dnia 10 maja 2009 roku do dnia 5 grudnia 2013 roku w kwocie 1 670 000 zł (przyjmując za podstawę obliczeń stawkę 1 000 zł za jeden dzień bezumownego korzystania) w terminie

21 dni od dnia otrzymania wezwania. Wezwanie to zostało otrzymane w dniu 15 maja 2019 roku (pismo – kk. 7-10; wydruk ze strony Poczty Polskiej – k. 16).

Z kolei pismem – datowanym jak powyższe – skierowanym do Dyrektora (...) w W., pełnomocnik T. L. wezwał do zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres od dnia 6 grudnia 2013 roku do dnia 10 maja 2019 roku w kwocie 1 980 000 zł (pismo – kk. 11-14).

Powierzchnia sześciokondygnacyjnego budynku hotelu (...), przeznaczonego na cele biurowe w standardzie klasy B, znajdującego się w W. przy ul. (...) wynosi 1281 m². Roczny dochód netto, jaki mógłby uzyskać właściciel wynajmując ten budynek, po potrąceniu kosztów stałych właściciela uśrednionych na kwotę(...) zł rocznie, wynosi:

za rok 2002 – (...)zł

za rok 2003 – (...) zł

za rok 2004 – (...)zł

za rok 2005 – (...) zł

za rok 2006 – (...) zł

za rok 2007 – (...) zł

za rok 2008 – (...) zł

za rok 2009 – (...) zł

za rok 2010 – (...) zł

za rok 2011 – (...)zł

za rok 2012 – (...) zł

za lata 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 – (...) zł

za rok 2019 – 305 522,64 zł.

(ustna opinia uzupełniająca, protokół – kk. 226-228; tabele – k. 6, k. 121; akta XXIV C 25/11: opinia biegłej J. S. – k. 904-924)

Stan faktyczny w sprawie został ustalony na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów, które nie były przez strony kwestionowane, a także na podstawie akt dołączonych: sprawy o sygn. XXIV C 25/11, Ns II 291/54, oraz akt urzędowych: akt MSW oraz skoroszytu dotyczącego przedmiotowej nieruchomości przy ul. (...). Sąd w szczególności oparł się na opinii biegłej J. S. (2) wykonanej w wymienionej sprawie XXIV C 25/11 – biegła dokonała wyliczenia należnego wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z przedmiotowej nieruchomości w oparciu o stan nieruchomości, stawki rynkowe czynszu oraz klasę nieruchomości. Należy wskazać, że opinia ta została uznana przez rozpoznający ww. sprawę Sąd Apelacyjny za prawidłową. Opinia ta dotyczyła okoliczności historycznych, a zatem brak było podstaw do uznania, że opinia ta w jakikolwiek sposób miałaby być nieaktualna czy nieprawidłowa. W ocenie Sądu opinia biegłej była fachowa i rzetelna i brak było jakichkolwiek negatywnych przesłanek co do uznania tej opinii za prawidłową. Również ustna, uzupełniająca opinia biegłej (kk. 226-228) potwierdziła jej aktualność, z jedynym zaznaczeniem ewentualnej możliwości waloryzacji wyliczonego wynagrodzenia z uwagi na wzrost rynkowych stawek czynszu w porównaniu do stanu na rok 2014. W konsekwencji brak było podstaw, by dopuścić dowód z kolejnej opinii biegłego w tym przedmiocie jako mający wykazać fakt już udowodniony oraz zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania.

Pozwany podniósł zarzut nieprawdziwości podpisu Z. Ś. złożonego pod wnioskiem o przyznanie prawa własności czasowej przedmiotowej nieruchomości gruntowej. W związku z podniesieniem tego zarzutu powód domagał się dopuszczenia dowodu z opinii biegłego sądowego grafologa celem zbadania tej okoliczności. W świetle całokształtu okoliczności twierdzenia pozwanego w tym przedmiocie nie mogły podlegać uwzględnieniu, a dopuszczenie dowodu z takiej opinii w ocenie Sądu nie było potrzebne. Z. Ś. był osobą aktywną, podejmował liczne działania w przedmiocie prac budowlanych na tej nieruchomości (był wzywany do ukończenia budowy budynku, jak również był mu wyznaczany termin na doprowadzenie budynku do stanu używalności), a także w zakresie prób odzyskania tej nieruchomości wzywając Z. Ś. do ukończenia budowy i wyznaczając mu termin doprowadzenia budynku do stanu używalności. Po dokonanej przez Sąd analizie tego podpisu w porównaniu do podpisów złożonych pod aktami notarialnymi z 1933 roku oraz 1938 roku (kk. 147-156), należy stwierdzić, że nie budzi on wątpliwości – podpisy te są bardzo podobne, a należy wziąć też pod uwagę, że charakter pisma każdego człowieka zwykle zmienia się przez lata w wyniku naturalnych czynników biologicznych. Nadto przez 74 lata nikt nie kwestionował autentyczności tego podpisu. Wniosek wywoływał określone skutki i nie budził wątpliwości na żadnym etapie toczonych postępowań administracyjnych. Należy też zauważyć, że w ramach postępowania toczącego się w sprawie o sygn. XXIV C 25/11 pozwany nie podnosił tej okoliczności. Mając na uwadze wszystkie te okoliczności zarzut ten należało uznać za całkowicie bezzasadny, a dowód z opinii biegłego za mający wykazać fakt udowodniony, niebudzący wątpliwości oraz za zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania.

Wniosek pozwanego o zawieszenie postępowania z uwagi na toczące się postępowanie administracyjne nie podlegał uwzględnieniu. Postępowanie administracyjne dotyczy bowiem wniosku Z. Ś. (a w postępowaniu dochodzonego przez jego następców prawnych) o przyznanie prawa własności czasowej nieruchomości gruntowej przy ul. (...). Sprawa dochodzona powództwem T. L. dotyczy zaś wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z budynku posadowionego na tej nieruchomości, za konkretnie określony już przedział czasu. Nie ulega zatem wątpliwości, że wynik postępowania administracyjnego nie może mieć wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie – okolicznością kluczową było bowiem ustalenie, czy budynek stanowił własność Z. Ś. oraz czy pozwany bezumownie korzystał z tego budynku. Oczywistym jest, że kwestia rozpoznania wniosku dotyczącego przyznania prawa własności czasowej nieruchomości gruntowej nie wywiera żadnego wpływu na to roszczenie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w przeważającej części.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że zasadniczy przedmiot niniejszej sprawy (tj. kwestia zasadności roszczenia spadkobierców Z. Ś. przeciwko Skarbowi Państwa o wynagrodzenie z tytułu bezumownego korzystania z budynku posadowionego na nieruchomości przy ul. (...)) był już badany przez Sąd Okręgowy, a następnie – na skutek złożonych apelacji – przez Sąd Apelacyjny w sprawie o sygn. XXIV C 25/11 (sygn. akt postępowania przed SA – I ACa 299/16). Sąd Apelacyjny podzielił i przyjął za własną dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, jak też poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne. Na ich podstawie w przeważającej części uwzględnił roszczenie pieniężne powodów B. O., M. R. (1) i M. R. (2), a zatem następców prawnych Z. Ś., opierając się na wyliczeniach dokonanych przez biegłą J. S. (2) w ramach sporządzonej opinii. Powód T. L. również jest następcą prawnym Z. Ś. – co zostało wykazane wyżej w sposób niebudzący wątpliwości, w związku z czym zarzut pozwanego co do braku legitymacji czynnej powoda jest zupełnie bezzasadny – i nie ulega wątpliwości, że również i jemu przysługuje roszczenie z ww. tytułu, którego podstawą prawną są przepisy art. 224-225 k.c. Zgodnie z tymi przepisami właściciel nieruchomości może żądać od posiadacza rzeczy min. wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy bez podstawy prawnej, o ile posiadacz jest w złej wierze lub od daty, gdy dowiedział się o wytoczeniu powództwa o wydanie rzeczy.

Właścicielem nieruchomości do dnia 21 listopada 1945 roku, tj. do dnia wejścia w życie dekretu (...), był Z. Ś.. Z dniem wejścia w życie dekretu, grunt stał się własnością gminy (...) W. a następnie własnością Skarbu Państwa na podstawie

art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 1950 roku o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. Ust. z 1950 nr 14 poz. 130).

Z. Ś. złożył wniosek o przyznanie prawa wieczystej dzierżawy w terminie i wniosek ten do dnia dzisiejszego nie został rozpoznany. Do czasu rozpoznania wniosku budynek znajdujący się na gruncie powinien zatem pozostać własnością spadkobierców Z. Ś.. Pozwany jednakże kwestionował okoliczność, że na przedmiotowej nieruchomości, w chwili przejścia jej własności na rzecz Gminy, posadowiony był budynek w rozumieniu art. 5 dekretu (...) – wskazywał, iż Z. Ś. w tym okresie dopiero rozpoczął na nieruchomości gruntowej roboty budowlane i nie można było jeszcze mówić o nieruchomości zabudowanej w kontekście wskazanego gruntu.

Jak już wskazano wyżej, Sąd w całości podziela stanowisko wyrażone w tej kwestii przez Sąd Apelacyjny i taka argumentacja pozwanego nie może znaleźć uzasadnienia. Po pierwsze – w myśl art. 5 dekretu, budynki oraz inne przedmioty, znajdujące się na gruntach, przechodzących na własność gminy (...)W. pozostały własnością dotychczasowych właścicieli. Z przepisów dekretu wynika jednoznacznie, że na własność gminy przeszła jedynie własność gruntów. Na gruntach mogły znajdować się zaś „budynki oraz inne przedmioty”, które pozostawały własnością dotychczasowych właścicieli. Co do „innych przedmiotów” gmina mogła wyznaczyć właścicielowi termin do ich zabrania, a po bezskutecznym upływie terminu, własność tych przedmiotów przechodziła na gminę. Treść art. 6 ust 2 dekretu wskazuje natomiast, że budynki zniszczone, nie nadające się do naprawy również przechodziły na własność gminy. Budynki niezniszczone, a więc w stanie nienaruszonym lub jedynie uszkodzone w mniejszym lub większym stopniu, nie mogły przejść na własność gminy z uwagi na treść art. 5 dekretu. W praktyce własnością dotychczasowych właścicieli pozostawały zatem budynki nadające się do naprawy. O rozbiórce lub naprawie budynku każdorazowo decydowała władza budowlana.

Po drugie – w myśl art. 1 ust. 3 dekretu z dnia 26 października 1945 roku o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny, który uzyskał moc obowiązującą w tym samym dniu, co dekret o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy, budynkiem zniszczonym jest budynek znajdujący się wskutek działań wojennych albo niszczyielskiej działalności okupanta w takim stanie, że według orzeczenia władzy budowlanej, powinien ulec rozbiórce a zgodnie z ust. 4 tego artykułu, budynkiem uszkodzonym jest budynek, który z tych samych przyczyn znajduje się w stanie niezdatnym w całości lub części do użytkowania, może być jednak według orzeczenia władzy budowlanej doprowadzony do stanu używalności. Z mocy ust. 5 tego artykułu, przepisy dotyczące budynków uszkodzonych, stosuje się odpowiednio do budynków niewykończonych. Budynkiem niewykończonym był zatem budynek, który znajdował się w stanie niezdatnym w całości lub w części do użytkowania, mógł być jednak według orzeczenia władz budowlanych doprowadzony do stanu używalności.

Budowę budynku przy ul (...) w W. przerwano w 1940 roku. Z treści dokumentów wydanych w ówczesnym okresie wynika jednoznacznie, iż na nieruchomości posadowiony jest budynek. W wezwaniu do dokonania naprawy budynku z 24 lipca 1947 roku podano, że na nieruchomości znajduje się budynek frontowy w stanie surowym, bez dachu, nie nadający się do użytkowania. Z kolei w piśmie z dnia 24 września 1947 roku mowa jest o odebraniu prawa do przeprowadzenia naprawy budynku z uwagi na niedotrzymanie terminów. Orzeczeniem Prezydium Rady Narodowej z dnia 31 marca 1951 roku stwierdzono zaś, że istniejący dom mieszkalny przy ul (...) nie został skutkiem działań wojennych w 81,55 % wykończony. Wskazano, że wykończenie budynku wymagało wymurowania ścian zewnętrznych i wewnętrznych, wykonania strychów, dachów, tynków zewnętrznych i wewnętrznych, instalacji, stolarki. Prace te zostały wykonane ostatecznie przez Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego.

Z przedłożonych dokumentów wynika zatem jednoznacznie, że na gruncie o numerze hipotecznym (...) znajdował się budynek, choć w stanie surowym i niewykończony, bez dachu i instalacji, ale nadający się do naprawy. Według oceny ówczesnej władzy budowlanej (Wydziału Inspekcji Budowlanej Zarządu Miejskiego (...) W.), budynek ten nie nadawał się do użytkowania, jednak mógł zostać doprowadzony do stanu używalności w wyznaczonych terminach. Budynek ten nie podzielił losu prawnego nieruchomości gruntowej i pozostał odrębnym od gruntu przedmiotem prawa własności.

W konsekwencji powyższych rozważań, jak też trafnie przyznał Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 25 maja 2017 roku w sprawie I ACa 299/16, stopień zniszczenia lub niewykończenia budynku jest okolicznością z punktu widzenia dekretu o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy obojętną i nie ma znaczenia prawnego, jeżeli budynek nie był objęty orzeczeniem o rozbiórce. Stąd za zbędne należy uznać określanie stopnia zniszczenia lub niewykończenia budynku znajdującego się na nieruchomości, bowiem przepisy dekretu w swej treści w ogóle nie uzależniały przyznania prawa użytkowania wieczystego od stanu obiektu. Wyznacznikiem uwzględnienia lub nie wniosku było tylko spełnienie przesłanek z art. 7 ust. 1 i 2 dekretu (tak Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 17 stycznia 2002 roku, I SA 1482/00, LEX nr 81770). Artykuł 5 dekretu opisuje zatem stan prawny budynków znajdujących się na gruncie (...), który przeszedł na własność gminy, bez względu na ich stan techniczny (tak Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 26 listopada 2008 roku, I OSK 1759/07, LEX nr 542620.).

Na podstawie art. 9 dekretu o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych w czasie wojny, Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego stało się użytkownikiem nieruchomości gruntowej na okres do 13 października 1989 roku. Z chwilą wygaśnięcia użytkowania nieruchomości powinna być zwrócona właścicielowi wolna od obciążeń z tytułu dokonanej naprawy (ust. 5).

Nieruchomość budynkowa pozostała natomiast w posiadaniu Skarbu Państwa i w zarządzie, a następnie w trwałym zarządzie Komendanta Głównego Policji. Od 1990 roku budynek pozostaje w zarządzie i trwałym zarządzie Komendanta Głównego Policji – jest to zatem właściwa statio fisci, a pozwany posiada legitymację bierną w przedmiotowej sprawie. W 1997 roku, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 maja 1991 roku w sprawie środków specjalnych jednostek budżetowych, powołany został środek specjalny KGP pod nazwą (...), zaś na podstawie art. 20 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r o finansach publicznych (Dz. Ust. Nr 155 poz. 1014) gospodarstwo pomocnicze, które zgodnie z ustawą, było wyodrębnioną z jednostki budżetowej pod względem organizacyjnym i finansowym, częścią jej podstawowej działalności lub działalnością uboczną, pokrywającą koszty swojej działalności z uzyskiwanych przychodów własnych. Przedmiotem działalności gospodarstwa (...) było min. świadczenie usług hotelowych i prowadzenie innych usług w oparciu o majątek przekazany przez zlikwidowany środek specjalny. Gospodarstwo pomocnicze (...) zostało utworzone przez Komendanta Głównego Policji i nadzorowane przez Dyrektora Biura(...) KGP. Następnie zaś, na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz art. 116 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r – przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych a także wydanego na podstawie tego przepisu aktu wykonawczego, powstało Centrum Usług (...), stanowiące instytucję gospodarki budżetowej. (...) przejęło prawa i obowiązki i środki pieniężne należące uprzednio do gospodarstwa pomocniczego wynikające z prowadzonej przez to gospodarstwo działalności hotelarskiej i usługowej oraz składniki majątkowe inne niż nieruchomości, nie doszło natomiast do przejęcia praw i obowiązków wynikających z prawa własności nieruchomości. Osobowość prawną (...) nabyła z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego, co nastąpiło z dniem 21 grudnia 2010 roku (akta XXIV C 25/11 – k. 671). Przekształcenie dzierżyciela nieruchomości w podmiot wyposażony w osobowość prawną nie wpływa jednak na legitymację procesową i materialnoprawną pozwanego Skarbu Państwa jako jej posiadacza samoistnego, który to status utrzymał on nawet po utworzeniu jednostki gospodarki budżetowej. Z materiału dowodowego nie wynika bowiem, by (...) władało tą nieruchomością we własnym imieniu, a tezie tej przeczy wydanie w dniu 2 kwietnia 2013 roku decyzji o oddaniu jej w trwały zarząd Komendzie Głównej Policji (akta XXIV C 25/11 – k. 1004). Natomiast dopiero od dnia 5 grudnia 2013 roku (...) dysponuje nieruchomością na podstawie umowy użyczenia zawartej z Komendantem Głównym Policji. Z uwagi na fakt, że powód domagał się wynagrodzenia za okres do dnia 5 grudnia 2013 roku, okoliczność ta pozostała bez wpływu na legitymację bierną pozwanego w przedmiotowej sprawie.

Nie ulega zatem wątpliwości, że pozwany był posiadaczem samoistnym przedmiotowej nieruchomości budynkowej. Zgodnie z art. 336 k.c., posiadaczem samoistnym jest ten, kto faktycznie włada rzeczą jak właściciel. Posiadanie samoistne nieruchomości polega więc na faktycznym i dostrzegalnym przez otoczenie wykonywaniu wobec określonej nieruchomości przez osobę nie będącą jej właścicielem wszelkich uprawnień, które składają się na treść prawa własności. O samoistnym posiadaniu świadczą okoliczności wskazujące na sprawowanie fizycznego władztwa na rzeczą w taki sposób i w takim zakresie, jak czyni to właściciel (corpus) wskazujące na zamiar posiadania samoistnego

nieruchomości, czyli wolę posiadacza władania rzeczą dla siebie jak właściciel (cum animo rem sibi habendi). W przypadku Skarbu Państwa, kwalifikacja władania jako posiadania samoistnego nie jest uzależniona od okoliczności uzyskania władania rzeczą (w ramach imperium czy dominium), lecz wyłącznie od sposobu władania rzeczą. W przedmiotowej sprawie Skarb Państwa niewątpliwie decydował o oddaniu nieruchomości w zarząd i trwały zarząd, zawierał umowy, dokonywał nakładów na nieruchomość, utrzymywał ją w stanie nie pogorszonym a także dokonywał nakładów użytkowych, pobierał pożytki, dokonał również zmiany przeznaczenia budynku z typowo hotelowego na częściowo biurowy. Posiadacz manifestował zatem na zewnątrz, że włada rzeczą i czyni to jak właściciel nieruchomości a zatem władanie nieruchomością odpowiadało treści posiadania samoistnego.

Skarb Państwa niewątpliwie był posiadaczem w złej wierze. Posiadał bowiem wiedzę odnośnie stanu prawnego nieruchomości budynkowej, o czym świadczą toczące się z inicjatywy spadkobierców byłego właściciela – Z. Ś., postępowania sądowe oraz administracyjne w jej przedmiocie. Przede wszystkim w październiku 1989 roku wygasło prawo użytkowania nieruchomości przyznane Ministerstwu Bezpieczeństwa Publicznego na podstawie art. 3 dekretu (...). To – jak stwierdził Sąd Apelacyjny, a Sąd Okręgowy w całości podziela – pozbawiło ten podmiot przekonania, że korzysta z rzeczy na podstawie tytułu prawnego, który daje takie uprawnienie. Natomiast przekazanie tego obiektu przez Ministra Spraw Wewnętrznych Komendzie Głównej Policji decyzją z dnia 6 września 1990 roku spowodowało, że taki stan świadomości należy przypisać także tej jednostce, która to przejmując posiadanie winna zostać zapoznana ze stanem prawnym nieruchomości, a z pewnością mogła z łatwością informacje o nim uzyskać. Następnie postanowieniem z dnia 30 grudnia 1999 roku postępowanie z wniosku Komendanta Głównego Policji o ustanowienie trwałego zarządu zostało zawieszono z uwagi na toczące się postępowanie administracyjne z wniosku spadkobierców (akta MSW – k. 17). Z kolei w dniu 15 grudnia 2008 roku I. S. złożyła do sądu pozew o wydanie nieruchomości budynkowej, który został doręczony pozwanemu Skarbowi Państwa w dniu 3 marca 2009 roku (akta XXIV C 25/11 – k. 33). Zgodnie zaś z art. 225 k.c., obowiązki samoistnego posiadacza w złej wierze względem właściciela są takie same jak obowiązki samoistnego posiadacza w dobrej wierze od chwili, w której ten dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy a zatem jest on obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy. W ocenie Sądu okoliczność złej wiary pozwanego nie może budzić wątpliwości.

Powód ostatecznie domagał się zapłaty kwoty 2 969 945,42 zł (za łączny okres od dnia 1 lipca 2002 roku do dnia 5 grudnia 2013 roku), w tym:

1 079 387,53 zł (za okres od dnia 19 sierpnia 2009 roku do dnia 5 grudnia 2013 roku) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 czerwca 2019 roku do dnia zapłaty;

1 890 557,89 zł (za okres od dnia 1 lipca 2002 roku do dnia 18 sierpnia 2009 roku) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty.

Żądana kwota została wyliczona w oparciu o wskaźniki przyjęte do obliczeń przez biegłą J. S. (2) w opinii w sprawie XXIV C 25/11. Wysokość wynagrodzenia za poszczególne lata stanowiła połowę sumę wskazanych wyżej wyliczonych przez biegłą kwot „rocznego dochodu netto” (z uwagi na fakt, iż powód jest współwłaścicielem budynku w udziale 1/2) oraz z uwzględnieniem niepełnego okresu w zakresie lat 2002 oraz 2013. Tym samym wysokość wynagrodzenia za poszczególne lata w okresie objętym żądaniem pozwu została określona na następujące kwoty:

za rok 2002 – (...) zł (za 183 dni)

za rok 2003 – (...)zł

za rok 2004 – (...)zł

za rok 2005 – (...)zł

za rok 2006 – (...) zł

za rok 2007 – (...) zł

za rok 2008 – (...) zł

za rok 2009 – (...) zł

za rok 2010 – (...) zł

za rok 2011 – (...) zł

za rok 2012 – (...)zł

za lata 2013 – 225 (...) zł (za 338 dni)

Sąd przyjął te wyliczenia co do zasady za prawidłowe, z niewielkimi zastrzeżeniami, tj. z uwagi na częściowe przedawnienie roszczenia w zakresie roszczenia głównego oraz roszczenia odsetkowego.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że roszczenie o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z rzeczy nie jest roszczeniem o świadczenia okresowe i obejmuje cały czas, przez który posiadacz korzystał z rzeczy, powstaje od chwili objęcia rzeczy w posiadanie przez posiadacza, a po powstaniu uzyskuje samodzielny byt prawny jako roszczenie o charakterze obligacyjnym i może być dochodzone niezależnie od roszczenia windykacyjnego (tak Sąd Najwyższy m.in. w uchwale z dnia 26 kwietnia 2002 roku, III CZP 21/02, OSNC z 2002 roku, Nr 12, poz. 149). W konsekwencji rzeczony roszczenie przedawnia się w terminie 10-letnim lub 3-letnim przewidzianym w art. 118 k.c., a jego bieg rozpoczyna się od chwili objęcia nieruchomości w posiadanie przez posiadacza i wraz z upływem czasu posiadania „przesuwa się do przodu”. Z kolei przewidziany w art. 229 k.c. roczny termin przedawnienia uzupełniających roszczeń właściciela przeciwko posiadaczowi, liczony od dnia zwrotu rzeczy, dotyczy wymienionych w nim roszczeń dochodzonych już po zwrocie rzeczy właścicielowi. Określa termin końcowy skutecznego dochodzenia tych roszczeń – najpóźniej w ciągu roku od dnia zwrotu rzeczy, nie zmieniając samej wymagalności roszczeń ani terminów przedawnienia przewidzianych w art. 118 k.c. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 stycznia 2007 roku, III CSK 278/06, OSNC z 2007 roku, Nr 12, poz. 186). Powód nie posiada statusu przedsiębiorcy, a swoje roszczenie wywodzi z faktu następstwa prawnego po właścicielu dekretowym, w związku z czym zastosowanie znajduje termin 10-letni, o którym mowa w art. 118 k.c. (przy uwzględnieniu zapisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku zmieniającej Kodeks cywilny z dniem 9 lipca 2018 roku).

Żądanie kwoty 1 079 387,53 zł podniesione pierwotnie w pozwie, tj. za okres od dnia 19 sierpnia 2009 roku do dnia 5 grudnia 2013 roku (zgodnie z tabelą – k. 6) nie budziło wątpliwości Sądu. Kwota 1 890 557,89 zł obejmowała zaś wynagrodzenie wyliczone za okres od dnia 1 lipca 2002 roku do dnia 18 sierpnia 2009 roku (tabela – k. 121). 10-letni termin przedawnienia roszczenia – w myśl art. 118 k.c. oraz art. 123§1 k.c. – uległ natomiast przerwaniu w dniu 16 lipca 2012 roku, a to z uwagi na złożenie przez E. L. (matkę powoda) wniosku o zawezwanie do próby ugodowej do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie. Tym samym roszczenie uległo przedawnieniu w zakresie żądania wynagrodzenia za okres przed dniem złożenia tego wniosku, tj. od dnia 1 lipca do dnia 15 lipca 2002 roku, a zatem zgodnie z wyliczeniem w oparciu o opinię biegłej J. S. (2) (tabela – k. 121; akta XXIV C 25/11: k. 917), przy założeniu, że powód domagał się wynagrodzenia za 183 dni w 2002 roku w kwocie 105 598,02 zł, zaś przedawnieniu uległo roszczenie w zakresie 15 dni, to wynagrodzenie za 2002 rok (przy rocznym dochodzie netto za cały rok 2002 w kwocie 421 238 zł) przysługuje za 168 dni, w kwocie 96 674,12 zł, wyliczonej w następujący sposób:

$$(168/366 * 421 238) / 2 = (0,4590 * 421 238) / 2 = 193 348,24 / 2 = 96 674,12$$

$$105 598,02 - 96 674,12 = 8 923,90$$

W konsekwencji powództwo podlegało oddaleniu w zakresie różnicy, tj. kwoty 8 923,90 zł, zaś żądanie pozostałej kwoty 1 881 633,99 zł w ramach żądania podniesionego w piśmie modyfikującym powództwo, tj. za okres od dnia 16

lipca 2002 roku do dnia 18 sierpnia 2009 roku (168 dni) podlegało uwzględnieniu. Tym samym powództwo o zapłatę łącznej kwoty 2 961 021,52 zł, podlegało uwzględnieniu i taką kwotę należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda.

W przedmiocie odsetek Sąd orzekł na podstawie art. 481§1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Termin spełnienia świadczenia w postaci wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości (i co za tym idzie jego wymagalność) określa bowiem właśnie art. 455 k.c., który wiąże ten termin z wezwaniem dłużnika do jego wykonania (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 16 listopada 2010 roku, I ACa 614/10, Legalis nr 365246). Oznacza to, że zgodnie z art. 481§1 k.c., zobowiązanie do zapłaty odsetek z tytułu opóźnienia powstaje dopiero po uchybieniu przez dłużnika terminu oznaczonego w wezwaniu do spełniania świadczenia. Podkreślić przy tym trzeba, że okoliczność, iż roszczenie o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z rzeczy jest świadczeniem jednorazowym nie wyklucza możliwości domagania się przez uprawnionego zapłaty tego wynagrodzenia za poszczególne okresy, w których doszło do bezumownego korzystania z rzeczy. W takim przypadku roszczenie przeciwko posiadaczowi staje się wymagalne w terminie wynikającym z art. 455 k.c., a więc co do zasady od chwili wezwania go do zapłaty należności za dany okres posiadania.

W zakresie żądanej kwoty 1 079 387,53 zł tytułem roszczenia głównego powód domagał się odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 6 czerwca 2019 roku do dnia zapłaty. Jako datę początkową wyliczenia tych odsetek określono dzień 6 czerwca 2019 roku z uwagi na skierowanie do pozwanego wezwania do zapłaty, przy określeniu terminu 21 dni na zapłatę tej kwoty. Pozwany otrzymał to pismo w dniu 15 maja 2019 roku, a zatem termin ten minął w dniu 5 czerwca 2019 roku, w związku z czym oczywistym jest, że pozwany pozostaje w zwłoce od dnia następującego po tym dniu.

W zakresie żądanej kwoty 1 890 557,89 zł (a ostatecznie zasądzonej 1 881 633,99 zł, tj. z uwagi na oddalenie powództwa w zakresie kwoty 8 923,90 zł) powód domagał się odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 4 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty. W tym miejscu należy wskazać, że powód pismem z dnia pismem datowanym na dzień 6 grudnia 2021 roku, a nadanym w placówce pocztowej w dniu 8 grudnia 2021 roku, rozszerzył powództwo o zasądzenie właśnie tej kwoty, która stanowiła wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres od dnia 1 lipca 2002 roku do dnia 18 sierpnia 2009 roku. Zatem dopiero na skutek wniesienia tego pisma nastąpiło przerwanie biegu terminu przedawnienia w zakresie tego roszczenia. Tym samym Sąd uznał, że nieprzedawnione są odsetki liczone od dnia 8 grudnia 2018 roku (tj. licząc 3 lata wstecz - w myśl art. 118 k.c. – od dnia wniesienia do Sądu pisma stanowiącego zmianę powództwa), zaś w pozostałym zakresie żądanie podlegało oddaleniu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, należało orzec jak w pkt I-II wyroku.

W przedmiocie kosztów procesu (pkt III wyroku) Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c., uznając, że powód wygrał sprawę w przeważającej części, a zatem zasadnym jest zasądzenie na jego rzecz od strony przegrywającej zwrotu poniesionych kosztów procesu, na które to złożyły się: opłata od pozwu w wysokości 25 000 zł, koszty profesjonalnego pełnomocnika będącego radcą prawnym w wysokości 10 800 zł (zgodnie ze stawką określoną na podstawie pierwotnej wartości przedmiotu sprawy, w myśl §2 pkt 7 w zw. z §19 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265). oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Z uwagi na fakt, iż pozew wniesiono w dniu 19 sierpnia 2019 roku, nie znajduje zastosowania przepis art. 98§1¹ k.p.c.